

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2400/2015
19.10.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Немања Јоловић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде РС, чији је законски заступник Државни правобранилац, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж 3608/15 од 02.09.2015. године, у седници већа 19.10.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж 3608/15 од 02.09.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду број П 3329/14 од 18.03.2015. године је делимично усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 220.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења 18.03.2015. године па до коначне исплате у року од 15 дана. Одбијен је тужбени захтев за износ од 180.000,00 динара, а тужена је обавезана да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 110.700,00 динара са законском затезном каматом од 18.03.2015. године, па до исплате, у року од 15 дана.

Апелациони суд у Београду је пресудом број Гж 3608/15 од 02.09.2015. године преиначио назначену пресуду Првог основног суда у Београду у првом и трећем ставу изреке, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му исплати на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе износ од 220.000,00 динара и трошкове спора у износу од 110.700,00 динара, све са законском затезном каматом од 18.03.2015. године па до коначне исплате. Обавезао је тужиоца да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 18.000,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 и 55/2014), па је оценио да је ревизија тужиоца дозвољена, али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Другостепени суд није учинио битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, како се то у ревизији наводи.

Према утврђеним чињеницама против тужиоцу је решењем Другог општинског суда у Београду број Ки 1659/03 од 11.08.2003. године, за кога је из извештаја полиције утврђено да се налази у бекству, одређен притвор у трајању од месец дана и наређено је издавање потернице. Решењем Вишег суда у Београду К ПОЗ број 11/10 и Кв 2282/10 од 20.04.2010. године против тужиоца је обустављен кривични поступак за кривично дело преваре у саизвршилаштву услед наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења. Тужилац је у притвору провео 22 дана. Из списка Вишег суда у Београду број Кпо -11/10 је утврђено да је захтев за спровођење истраге Кт бр.1402/03 поднет 07.08.2003. године због више кривичних дела преваре, да је тужилац саслушан 31.10.2003. године и истог дана спроведен у Окружни затвор у Београду и да је наредбом истражног судије од 21.11.2003. године наложено Окружном затвору да тужиоца пусти на слободу.

На основу овако утврђених чињеница, првостепени суд је применом члана 560. став 1. тачка 1. Закона о кривичном поступку закључио да је тужена одговорна за штету коју је тужилац неоснованим лишењем слободе претрпео, па је делимично усвојио тужбени захтев тужиоца и досудио му износ од 220.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе.

Одлучујући о жалби тужене Апелациони суд у Београду је заузео другачије правно становиште.

Чланом 560. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку ("Службени лист СРЈ" бр. 70/2001, 68/2002, "Службени гласник РС" бр. 58/2004, 85/2005, 115/2005, 46/2006, 49/2007, 122/2008, 20/2009, 72/2009 и 76/2010) је прописано да право на накнаду штете припада лицу које је било у притвору, а није дошло до покретања кривичног поступка или је поступак обустављен правноснажним решењем или је правноснажном пресудом ослобођено од оптужбе или је оптужба одбијена. Међутим, накнада штете не припада лицу које је својим недозвољеним поступцима проузроковало лишење слободе (став 3.).

По оцени Врховног касационог суда другостепени суд је правилно применио материјално право на утврђено чињенично стање. Другостепени суд је ценио чињеницу да тужилац није био доступан правосудним органима, да је био у бекству, што произилази из решења о одређивању притвора, па је према њему одређен притвор из разлога који су предвиђени чланом 142. став 2. тач. 1. и 2. ЗКП, који је био на снази у време одређивања притвора (овим чланом је прописано да ће се притвор одредити ако се окривљени крије, или ако се не може утврдити његова истоветност или ако постоје друге околности које указују на опасност од бекства). Чињеница је да је тужилац притворен тек након два месеца од издавања потернице. Потерница је издата 11.08.2003. године, а тужилац је притворен 31.10.2003. године.

Ревизијом се неосновано побија правилност примене материјалног права. Без значаја је чињеница што се тужилац сам пријавио и дошао пред суд (није приведен), јер је притвор био одређен зато што је био недоступан истражним органима. Из чињенице

што је против тужиоца обустављен кривични поступак због застарелости се не може извести закључак да је он неосновано био лишен слободе како то ревидент погрешно закључује. Битне су околности које су претходиле одређивању притвору. ЗКП искључује право на накнаду штете у случају када лице недозвољеним поступцима проузрокује лишење слободе, као што је то у конкретном случају учинио тужилац (два месеца није био доступан правосудним органима).

Ово су разлози због којих је Врховни касациони суд оценио да ревизија тужиоца није основана, па је одлучио као у изреци на основу члана 416. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић